Na temelju članka 42. Statuta Veleučilišta u Karlovcu, Vijeće Veleučilišta u Karlovcu na svojoj 38. sjednici održanoj 29. lipnja 2026. godine donosi

PRAVILNIK

o korištenju umjetne inteligencije

I. OPĆE ODREDBE

Članak 1.
Predmet Pravilnika

Umjetna inteligencija (u daljnjem tekstu: UI) predstavlja skup računalnih sustava i alata koji mogu podupirati učenje, poučavanje, stručni i znanstveni rad, administrativne procese, obradu podataka, izradu sadržaja i donošenje stručnih prosudbi. Veleučilište u Karlovcu (u daljnjem tekstu: Veleučilište) prepoznaje njezin potencijal za unapređenje kvalitete visokog obrazovanja, primijenjenih istraživanja, stručne djelatnosti, suradnje s gospodarstvom i institucijama te učinkovitosti rada stručnih službi.

Istodobno, uporaba UI može otvoriti pitanja akademske čestitosti, zaštite osobnih i povjerljivih podataka, autorskih prava, pouzdanosti rezultata, pristranosti, jednakog pristupa alatima te odgovornosti za odluke i sadržaje nastale uz pomoć automatiziranih sustava. Veleučilište stoga uspostavlja okvir koji dopušta razumnu i korisnu uporabu UI, ali zahtijeva transparentnost, ljudski nadzor, provjeru rezultata i poštovanje važećih propisa.

Ovom se Pravilnikom uređuje okvir za odgovorno, etično, zakonito, transparentno i svrhovito korištenje alata UI u nastavnim, stručnim, znanstvenim, projektnim, administrativnim i drugim aktivnostima Veleučilišta.

Pravilnik se primjenjuje na korištenje alata UI u institucionalnom kontekstu Veleučilišta, neovisno o tome koristi li se alat u prostoru Veleučilišta, putem institucionalnih računa, osobnih korisničkih računa ili tijekom rada na aktivnostima koje se provode za potrebe Veleučilišta.

Članak 2.
Ciljevi Pravilnika

Ciljevi ovog Pravilnika su:

- poticanje odgovorne i korisne primjene UI radi unapređenja kvalitete učenja, poučavanja, stručnog i znanstvenog rada;
- očuvanje akademskog integriteta i vjerodostojnosti studentskih, stručnih i znanstvenih radova;
- zaštita osobnih, povjerljivih, osjetljivih i službenih podataka;
- osiguravanje ljudskog nadzora nad sadržajima, procjenama i odlukama koje mogu utjecati na prava, obveze, ocjene, status ili interese pojedinaca;
- osiguravanje pravednog pristupa alatima UI i sprječavanje neopravdanog pogodovanja ili diskriminacije;
- razvoj digitalne i UI pismenosti studenata, nastavnika, suradnika i zaposlenika.

Članak 3.
Područje primjene

Ovaj se Pravilnik primjenjuje na studente, polaznike programa cjeloživotnog obrazovanja, nastavnike, suradnike, istraživače, administrativno i tehničko osoblje, vanjske suradnike, gostujuće predavače, mentore stručne prakse i druge osobe koje djeluju u okviru ili za potrebe Veleučilišta.

Pravilnik se primjenjuje na sve ustrojstvene jedinice Veleučilišta, uključujući odjele, Dekanat, Ured za kvalitetu, Tajništvo i druge stručne službe, laboratorije, praktikume, procesne pogone i projektne timove.

Članak 4.
Odnos prema drugim aktima

Ovaj Pravilnik primjenjuje se zajedno sa Statutom Veleučilišta, Etičkim kodeksom, pravilnicima o studiranju, ocjenjivanju, završnom i diplomskom radu, stručnoj praksi, stegovnoj odgovornosti studenata, stegovnoj odgovornosti zaposlenika, sigurnosnom politikom, pravilima zaštite osobnih podataka te drugim važećim općim i internim aktima Veleučilišta.

Ako je pojedino pitanje uređeno drugim propisom Veleučilišta ili ugovorom, primjenjuje se specifičnije pravilo, uz obvezno poštovanje ovog Pravilnika u dijelu u kojem nije u suprotnosti s takvim pravilom.

Članak 5.
Ključni pojmovi

Umjetna inteligencija: računalni sustavi i programi koji, na temelju algoritama, modela i podataka, mogu generirati sadržaje, preporuke, predviđanja, analize ili druge izlaze koji inače zahtijevaju ljudsku kognitivnu aktivnost.

Alati UI: softverski sustavi i aplikacije koji koriste tehnologije UI za automatiziranu analizu, generiranje, obradu, prevođenje, sažimanje, klasifikaciju ili preporučivanje sadržaja i podataka.

Generativna UI: sustavi UI koji stvaraju novi sadržaj, uključujući tekst, slike, zvuk, video, programski kod, tablične podatke, modele, nacrte i druge oblike digitalnog sadržaja.

Ljudski nadzor: aktivna uključenost odgovorne osobe u provjeru, tumačenje, odobravanje i preuzimanje odgovornosti za sadržaje, procjene ili odluke nastale uz pomoć UI.

Transparentnost korištenja UI: obveza korisnika da, kada je to relevantno za akademsku, stručnu, znanstvenu ili profesionalnu procjenu, jasno navede alat, svrhu, opseg i način korištenja UI.

Značajan doprinos UI: uporaba UI koja utječe na argumentaciju, strukturu, analizu, zaključke, rezultate, kod, vizualizacije, metodologiju ili drugi sadržajno važan dio rada, a ne samo na tehničku ili jezičnu doradu.

Povjerljivi podaci: podaci koji nisu javno dostupni i čije bi neovlašteno otkrivanje moglo štetiti Veleučilištu, studentima, zaposlenicima, partnerima, ispitanicima, poslovnim subjektima ili trećim osobama.

Osjetljivi podaci: posebne kategorije osobnih podataka i drugi podaci čija obrada zahtijeva povećanu razinu zaštite prema važećim propisima i internim aktima.

Članak 6.

Temeljna načela korištenja umjetne inteligencije

Svrhovitost. UI se koristi radi podrške učenju, poučavanju, istraživanju, stručnom radu, administraciji i kvaliteti usluga, a ne radi prikrivanja nedostatka vlastitog rada ili zamjene ključnih ishoda učenja.

Zakonitost i usklađenost. Korištenje UI mora biti u skladu s važećim propisima Republike Hrvatske, pravom Europske unije i internim aktima Veleučilišta.

Odgovornost korisnika. Korisnik alata UI odgovoran je za točnost, primjerenost, zakonitost, etičnost i posljedice korištenja rezultata UI. Odgovornost se ne može prenijeti na alat.

Transparentnost. Korištenje UI mora biti navedeno kada je značajno za procjenu autorstva, ishoda učenja, stručnog doprinosa, istraživačke metodologije ili kvalitete službenog dokumenta.

Ljudski nadzor. UI ne smije samostalno donositi odluke koje utječu na prava, obveze, ocjene, akademski status, zapošljavanje, napredovanje ili druge važne interese pojedinaca bez odgovarajuće ljudske provjere.

Zaštita podataka. Osobni, povjerljivi, osjetljivi i službeni podaci smiju se obrađivati alatima UI samo kada su ispunjeni uvjeti zaštite podataka, informacijske sigurnosti i odobrene svrhe obrade.

Pravednost i dostupnost. Korištenje UI ne smije dovesti do neopravdanog pogodovanja, diskriminacije ili stavljanja pojedinaca u nepovoljan položaj zbog nedostupnosti komercijalnih alata.

Pouzdanost i provjera. Rezultati UI moraju se kritički provjeriti, osobito činjenice, izvori, izračuni, pravni navodi, tehničke specifikacije, programski kod, medicinski, sigurnosni i drugi stručni zaključci.

Akademski integritet. Neprihvatljivo je prikrivanje uporabe UI, lažno prikazivanje autorstva, generiranje izvora koji ne postoje, manipuliranje citatima ili predaja sadržaja koji student ne razumije i ne može obrazložiti.

IV. KORIŠTENJE UMJETNE INTELIGENCIJE U NASTAVI

Članak 7.
Svrha korištenja UI u nastavi

Alati UI mogu se koristiti u nastavi radi unapređenja kvalitete poučavanja i učenja, razvoja digitalnih i stručnih kompetencija, personalizirane podrške učenju, poticanja kritičkog mišljenja, analize primjera iz prakse, simulacija, programiranja, izrade prototipova i drugih obrazovnih aktivnosti.

Primjerena uporaba UI u nastavi uključuje korištenje alata kao potpore razumijevanju sadržaja, istraživanju alternativnih pristupa, pripremi vježbi, analizi pogrešaka, strukturiranju učenja, generiranju primjera za raspravu i razvoju metakognicije.

Članak 8.
Uloga nastavnika

Nastavnici zadržavaju punu profesionalnu autonomiju i odgovornost za oblikovanje nastave, definiranje ishoda učenja, vrednovanje, povratne informacije i nadzor nad korištenjem UI u okviru svojih kolegija.

Nastavnik je dužan u izvedbenom planu kolegija ili drugim uputama jasno naznačiti dopušteni, ograničeni ili zabranjeni opseg korištenja UI kada je to važno za ostvarivanje ishoda učenja i vrednovanje.

Nastavnik ne smije od studenata zahtijevati korištenje komercijalnog UI alata koji stvara dodatni trošak, osim ako je Veleučilište osiguralo pristup tom alatu ili jednako vrijednu besplatnu alternativu.

Članak 9.
Priprema nastavnih materijala

Nastavnici i suradnici mogu koristiti UI pri pripremi nastavnih materijala, zadataka, primjera, testnih podataka, rubrika, povratnih informacija, vježbi i drugih nastavnih sadržaja, uz obvezu provjere točnosti, stručne primjerenosti, usklađenosti s ishodima učenja i poštovanja autorskih prava.

Ako je doprinos UI nastavnom materijalu sadržajno značajan, preporučuje se primjereno evidentiranje ili navođenje takve uporabe.

Članak 10.
Vrednovanje postignuća

Pri vrednovanju studentskih postignuća naglasak se, kada je primjereno, stavlja na proces rada, razumijevanje, metodologiju, kritičko promišljanje, stručnu argumentaciju, demonstraciju vještina i sposobnost objašnjenja rezultata, a ne isključivo na završni proizvod.

Automatizirano donošenje ocjena ili procjena studentskih radova isključivo na temelju UI alata, bez odgovarajuće ljudske provjere, nije dopušteno.

Nastavnik može od studenta zatražiti dnevnik korištenja UI-a, usmeno objašnjenje, demonstraciju postupka rada, verzije nacrta ili drugi razuman dokaz samostalnog doprinosa i razumijevanja.

V. KORIŠTENJE UMJETNE INTELIGENCIJE U IZRADI STUDENTSKIH RADOVA

Članak 11.
Odgovornost studenata

Studenti snose punu odgovornost za sadržaj, kvalitetu, točnost, izvornost, zakonitost i vjerodostojnost svojih radova, neovisno o tome jesu li koristili alate UI.

Korištenje UI ne oslobađa studenta obveze razumijevanja sadržaja, metodologije, rezultata, korištenih izvora, izračuna, programskog koda, tehničkih rješenja i zaključaka.

Članak 12.
Dopuštena uporaba UI

Ako nastavnik, mentor ili izvedbeni plan kolegija ne odrede drukčije, studentima je dopušteno koristiti UI za:

- jezičnu i stilsku doradu teksta;
- razradu ideja, pitanja za istraživanje i strukture rada;
- tehničku pomoć pri pisanju koda, obradi podataka, oblikovanju tablica ili vizualizacija;
- pretraživanje, organizaciju i sažimanje literature, uz obveznu provjeru stvarnih izvora;
- pripremu za usmeno izlaganje, vježbu i samoprovjeru razumijevanja;
- generiranje primjera, nacrta ili prijedloga koji se zatim kritički provjeravaju i samostalno obrađuju.

Članak 13.
Transparentnost korištenja

Student je dužan navesti korištenje UI kada je doprinos UI značajan za sadržaj, strukturu, argumentaciju, analizu, zaključke, programski kod, vizualizacije ili drugi bitan dio rada.

Navod treba sadržavati naziv alata, svrhu korištenja, opis načina korištenja i jasnu naznaku dijelova rada u kojima je UI korištena. Primjer izjave nalazi se u Prilogu 1 ovog Pravilnika.

Nastavnik ili mentor može zahtijevati prilaganje dnevnika korištenja UI-a prema Prilogu 2 ovog Pravilnika.

Članak 14.
Zabranjene prakse

Zabranjeno je:

- predati sadržaj generiran pomoću UI kao isključivo vlastiti rad bez navođenja, kada je navođenje obvezno;
- koristiti UI suprotno izričitim uputama nastavnika, mentora, povjerenstva ili izvedbenog plana kolegija;

- generirati, izmišljati ili manipulirati izvorima, citatima, podacima, rezultatima mjerenja, fotografijama, zapisnicima, potvrdama ili drugim dokazima;
- koristiti UI za zaobilaženje provjere znanja, ispita, kolokvija, praktičnih vježbi, laboratorijskih zadataka ili drugih aktivnosti u kojima je samostalni rad izričito propisan;
- unositi u UI alate osobne, povjerljive ili osjetljive podatke drugih osoba bez pravne osnove i odobrenja.

VI. KORIŠTENJE UMJETNE INTELIGENCIJE U STRUČNOJ PRAKSI, LABORATORIJSKOM I PROJEKTNOM RADU

Članak 15.
Stručna praksa

U stručnoj praksi UI se može koristiti kao pomoć pri pripremi, dokumentiranju, analizi i refleksiji o praktičnom radu, ako to nije u suprotnosti s pravilima Veleučilišta, uputama mentora, pravilima organizacije u kojoj se praksa provodi ili obvezama čuvanja poslovne tajne.

Studenti ne smiju unositi poslovno povjerljive podatke, podatke o korisnicima, pacijentima, zaposlenicima, sigurnosnim postupcima, tehnološkim procesima, projektima ili drugim nejavnim informacijama partnera u javno dostupne UI alate bez izričitog odobrenja ovlaštene osobe.

Članak 16.
Laboratorijski rad, praktikumi i procesni pogoni

U laboratorijskom radu UI se može koristiti za pripremu protokola, obradu mjerenja, provjeru izračuna, izradu koda, simulacije, vizualizacije i tehničku dokumentaciju, ali ne smije zamijeniti stvarno izvođenje propisanih vježbi, mjerenja, opažanja i sigurnosnih postupaka.

Kod aktivnosti koje uključuju sigurnost i zaštitu na radu, kemijske, biološke, tehničke, strojarske, prehrambeno-tehnološke, zdravstvene, lovne, okolišne ili druge stručne rizike, rezultat UI smije se koristiti samo nakon provjere nastavnika, mentora ili druge odgovorne stručne osobe.

Članak 17.
Projektni rad i suradnja s gospodarstvom

U projektima, suradnji s gospodarstvom, stručnim elaboratima, analizama, izvješćima i razvojnim aktivnostima UI se može koristiti radi povećanja učinkovitosti i kvalitete rada, uz poštovanje ugovornih obveza, prava intelektualnog vlasništva, povjerljivosti, zaštite podataka i pravila financijera.

Ako projekt uključuje razvoj, primjenu ili evaluaciju sustava UI s mogućim utjecajem na prava i interese pojedinaca, projektni tim dužan je provesti odgovarajuću procjenu rizika i osigurati etički, pravni i stručni nadzor.

VII. KORIŠTENJE UMJETNE INTELIGENCIJE U ZNANSTVENOM I STRUČNOM RADU

Članak 18.
Svrha korištenja

UI se u znanstvenom i stručnom radu može koristiti za pretraživanje literature, obradu i analizu podataka, izradu vizualizacija, jezičnu i stilsku doradu, pripremu nacrta, tehničku pomoć, programski kod, simulacije i druge aktivnosti koje podupiru, ali ne zamjenjuju, stručnu prosudbu autora.

Članak 19.
Autorstvo i odgovornost

Alati UI ne mogu se navoditi kao autori znanstvenih, stručnih ili nastavnih radova.

Autori i istraživači odgovorni su za metodologiju, izvore, rezultate, interpretaciju, zaključke, etičnost, zakonitost i transparentnost rada nastalog uz pomoć UI.

Korištenje UI treba biti navedeno u skladu s pravilima izdavača, konferencije, financijera, mentora ili projektnog ugovora.

Članak 20.
Provjera pouzdanosti i pristranosti

Istraživači i autori dužni su provjeriti točnost, cjelovitost, relevantnost, pristranost i ograničenja rezultata generiranih UI alatima, osobito kada se takvi rezultati koriste u stručnim preporukama, znanstvenim zaključcima, projektima, analizama rizika ili javno dostupnim objavama.

VIII. KORIŠTENJE UMJETNE INTELIGENCIJE U ADMINISTRATIVNIM I STRUČNIM SLUŽBAMA

Članak 21.
Dopuštena uporaba u administraciji

Zaposlenici mogu koristiti UI radi pripreme nacrta dopisa, zapisnika, obavijesti, uputa, analiza, prijevoda, sažetaka, prezentacija, odgovora na česte upite, organizacije rada i drugih administrativnih aktivnosti, pod uvjetom da provjere točnost, primjerenost, zakonitost i usklađenost s internim pravilima.

Službeni dokumenti, odluke, potvrde, ugovori, pravni akti, financijski dokumenti i drugi akti koji proizvode pravne ili administrativne učinke ne smiju se izdati bez ljudske provjere i odobrenja ovlaštene osobe.

Članak 22.
Evidentiranje značajne uporabe

Ako je UI imala značajan utjecaj na izradu službenog dokumenta, analize, izvješća ili prijedloga odluke, takva uporaba treba biti interno evidentirana na način primjeren vrsti dokumenta i razini rizika.

IX. SIGURNOST I ZAŠTITA PODATAKA

Članak 23.
Opća obveza zaštite podataka

Svi korisnici alata UI dužni su štititi osobne, povjerljive, osjetljive i službene podatke u skladu s važećim propisima, internim aktima Veleučilišta, pravilima informacijske sigurnosti i uputama nadležnih službi.

Prije unosa podataka u UI alat korisnik mora razmotriti vrstu podataka, svrhu obrade, tko upravlja alatom, gdje se podaci pohranjuju, koriste li se za treniranje modela, tko im može pristupiti i postoje li ugovorne ili tehničke zaštitne mjere.

Članak 24.
Zabranjena ili ograničena obrada

Zabranjeno je koristiti UI za:

- obradu posebnih kategorija osobnih podataka bez pravne osnove i odobrenih zaštitnih mjera;
- unos ispita, neobjavljenih zadataka, osobnih dosjea, zdravstvenih podataka, podataka o studentima, zaposlenicima, poslovnim partnerima, ispitanicima ili korisnicima usluga u javno dostupne alate bez odobrenja;
- masovni nadzor, profiliranje ili automatizirano donošenje odluka koje utječu na prava pojedinaca bez pravne osnove i ljudskog nadzora;

- obradu povjerljivih projektnih, poslovnih, sigurnosnih, istraživačkih ili ugovornih podataka u alatima koji ne osiguravaju odgovarajuću razinu zaštite.

Članak 25.

Procjena primjerenosti alata

Za alate koji se koriste s podacima Veleučilišta ili za aktivnosti višeg rizika potrebno je provesti najmanje osnovnu procjenu primjerenosti alata prema Prilogu 5 ovog Pravilnika.

Prednost imaju alati nad kojima Veleučilište ima odgovarajuću razinu kontrole, alati s jasnim pravilima obrade podataka, institucionalna rješenja, lokalno implementirani alati ili alati koji ne koriste unesene podatke za treniranje javnih modela.

Članak 26.
Usklađenost s Aktom EU o umjetnoj inteligenciji

Na Veleučilištu nije dopuštena uporaba sustava UI koji su prema Aktu Europske unije o umjetnoj inteligenciji svrstani u kategoriju neprihvatljivog rizika.

Primjena visokorizičnih sustava UI dopuštena je samo uz odgovarajuću procjenu rizika, dokumentaciju, transparentnost, ljudski nadzor i odobrenje nadležnog tijela ili službe, osobito u postupcima vrednovanja, selekcije, praćenja i procjene akademske uspješnosti.

X. DETEKCIJA, NADZOR I AKADEMSKI INTEGRITET

Članak 27.
Uporaba alata za detekciju UI sadržaja

Alati za detekciju sadržaja generiranog UI mogu se koristiti kao pomoćno sredstvo u procjeni akademske čestitosti, ali njihovi rezultati ne mogu biti jedini dokaz nepravilnosti.

Pri korištenju detekcijskih alata treba uzeti u obzir mogućnost pogrešnih pozitivnih i pogrešnih negativnih rezultata, jezična ograničenja, tehničke pogreške i specifičnosti pojedinih disciplina.

Članak 28.
Postupanje u slučaju sumnje

U slučaju sumnje na neprimjereno korištenje UI, nastavnik, mentor, povjerenstvo ili odgovorna osoba može zatražiti od studenta ili korisnika dodatno pojašnjenje, usmenu obranu, demonstraciju postupka rada, dnevnik korištenja UI-a, nacrte rada, izvorne datoteke ili druge razumne dokaze samostalnog doprinosa.

Postupci provjere provode se uz poštovanje dostojanstva, privatnosti, prava na očitovanje i važećih internih postupaka Veleučilišta.

Članak 29.
Povrede i mjere

Utvrđene povrede ovog Pravilnika sankcioniraju se u skladu s važećim pravilnicima i propisima Veleučilišta, uključujući pravila o stegovnoj odgovornosti studenata i zaposlenika, akademskom integritetu, zaštiti podataka i radnim obvezama.

XI. EDUKACIJA I RAZVOJ KOMPETENCIJA ZA KORIŠTENJE UMJETNE INTELIGENCIJE

Članak 30.
Razvoj UI pismenosti

Veleučilište potiče razvoj UI pismenosti studenata, nastavnika, suradnika i zaposlenika radi odgovorne, sigurne, kritičke i učinkovite uporabe alata UI u obrazovanju, struci, znanosti, administraciji i cjeloživotnom učenju.

Članak 31.
Oblici edukacije

Edukacija se može provoditi putem radionica, seminara, stručnih skupova, nastavnih aktivnosti, online materijala, vodiča, konzultacija, internih preporuka i drugih oblika stručnog usavršavanja.

Posebna pozornost posvećuje se prepoznavanju pogrešaka i pristranosti UI, zaštiti podataka, akademskom integritetu, pravilnom navođenju uporabe UI, provjeri izvora i odgovornoj uporabi u stručnim disciplinama Veleučilišta.

XII. INSTITUCIONALNI OKVIR I UPRAVLJANJE KORIŠTENJEM UMJETNE INTELIGENCIJE

Članak 32.
Nadležnost i koordinacija

Veleučilište putem svojih tijela, ustrojstvenih jedinica i stručnih službi prati primjenu ovog Pravilnika, osigurava njezino tumačenje i poduzima mjere za njezinu provedbu.

Dekan može imenovati savjetodavno tijelo, povjerenstvo ili radnu skupinu za praćenje razvoja UI, izradu preporuka, procjenu alata, koordinaciju edukacije i predlaganje izmjena ovog Pravilnika.

Članak 33.
Uloga odjela i nastavnika

Odjeli i druga stručna tijela mogu donijeti dodatne smjernice prilagođene specifičnostima studijskih programa, laboratorija, stručne prakse, projekata i disciplina, pod uvjetom da nisu u suprotnosti s ovim Pravilnikom.

Nastavnici su dužni pravila korištenja UI u pojedinom kolegiju formulirati jasno, pravodobno i razmjerno ishodima učenja.

Članak 34.
Popis preporučenih i ograničenih alata

Veleučilište može uspostaviti interni popis preporučenih, dopuštenih, ograničenih i nedopuštenih UI alata prema razini rizika, vrsti podataka, uvjetima korištenja, dostupnosti i pedagoškoj ili stručnoj svrsi.

XIII. PRAĆENJE I REVIZIJA POLITIKE

Članak 35.
Praćenje provedbe

Provedbu ovog Pravilnika prate nadležna tijela i službe Veleučilišta u skladu sa svojim djelokrugom, uključujući nastavu, studentska pitanja, stručni i znanstveni rad, sustav kvalitete, informatičku podršku, zaštitu podataka i administrativno poslovanje.

Članak 36.
Revizija

Ovaj se Pravilnik revidira prema potrebi radi usklađivanja s razvojem tehnologije, promjenama zakonodavstva, iskustvom provedbe, pravilima osnivača, praksom u visokom obrazovanju i internim potrebama Veleučilišta.

Preporučuje se redovita periodična revizija najmanje svake dvije godine.

Članak 37.
Sudjelovanje dionika

U postupku revizije mogu sudjelovati predstavnici nastavnika, studenata, stručnih službi, sustava kvalitete, informatičke podrške, zaštite podataka, partnera stručne prakse i drugih relevantnih dionika.

XIV. ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 38.
Tumačenje i primjena

Za tumačenje i primjenu ovog Pravilnika nadležno je Veleučilište putem svojih tijela i službi, u skladu s važećim propisima i internim aktima.

Prilozi ovom Pravilniku čine provedbene smjernice i obrasce. Ako su prilozi u suprotnosti s tekstom Pravilnika ili važećim propisima, primjenjuje se tekst Pravilnika odnosno važeći propis.

Članak 39.
Objava i stupanje na snagu

Ovaj Pravilnik objavljuje se na službenim mrežnim stranicama Veleučilišta i dostupna je svim korisnicima.

Ovaj Pravilnik stupa na snagu osmoga dana od dana objave na mrežnim stranicama Veleučilišta.

KLASA: 602-01/26-01/207
URBROJ: 2133-61-01-26-01

Karlovac, 29. lipnja 2026. godine

DEKAN:
Ivan Štedul, v. pred.

Pravilnik je obavljen na mrežnim stranicama Veleučilišta u Karlovcu 29. lipnja 2026. godine i stupio je na snagu 7. srpnja 2026. godine.

GLAVNI TAJNIK:
Kristijan Čujko

Prilog 1. Izjava o korištenju alata umjetne inteligencije u studentskom radu

Ovaj obrazac student prilaže seminarskom, projektnom, završnom, diplomskom ili drugom radu kada je korištenje UI bilo značajno za sadržaj, strukturu, analizu, zaključke, kod, vizualizacije ili drugi bitan dio rada.

Polje	**Unos**
Ime i prezime studenta	
JMBAG / evidencijski broj	
Studij i godina studija	
Kolegij / mentor / povjerenstvo	
Naziv rada ili zadatka	
Korišteni UI alat(i)	
Svrha korištenja	npr. razrada ideja, jezična dorada, analiza podataka, pomoć pri kodu, vizualizacija, sažimanje literature
Dijelovi rada u kojima je UI korištena	
Način provjere rezultata UI	npr. provjera izvora, provjera izračuna, usporedba s literaturom, testiranje koda, konzultacija s mentorom

Izjavljujem da sam korištenje alata umjetne inteligencije naveo/la istinito i potpuno te da preuzimam punu odgovornost za sadržaj, točnost, izvornost i razumijevanje predanog rada.

Mjesto i datum	**Potpis studenta**

Prilog 2. Dnevnik korištenja umjetne inteligencije

Dnevnik se koristi kada nastavnik, mentor ili povjerenstvo želi uvid u proces nastanka rada. Ne treba sadržavati povjerljive podatke, lozinke, osobne podatke trećih osoba ni cjelovite promptove ako bi time bili otkriveni zaštićeni podaci.

Datum	Alat	Svrha	Uneseni sadržaj bez povjerljivih podataka	Rezultat i način provjere

Prilog 3. Matrica dopuštene, ograničene i zabranjene uporabe umjetne inteligencije

Kontekst	Dopušteno	Ograničeno / uz uvjete	Zabranjeno
Učenje i priprema za nastavu	Objašnjavanje pojmova, generiranje pitanja za vježbu, usporedba pristupa, plan učenja.	Korištenje gotovih odgovora bez razumijevanja; nastavnik može ograničiti alat ako se provjerava samostalno znanje.	Korištenje UI tijekom ispita, kolokvija ili provjere znanja ako nije izričito dopušteno.
Seminarski i projektni rad	Strukturiranje rada, jezična dorada, tehnička pomoć, prijedlog literature uz provjeru izvora.	Generiranje većih dijelova teksta, koda ili analize uz obvezno navođenje i mogućnost usmenog objašnjenja.	Predaja UI sadržaja kao vlastitog rada bez navođenja; izmišljanje izvora i podataka.
Završni i diplomski rad	Jezična dorada, tehnička pomoć, preliminarna analiza, provjera jasnoće argumentacije.	Sadržajno značajna uporaba samo uz konzultaciju s mentorom i jasnu izjavu o korištenju.	Prepuštanje izrade metodologije, rezultata ili zaključaka UI alatu bez vlastitog doprinosa i razumijevanja.
Stručna praksa	Pomoć pri strukturiranju dnevnika prakse i refleksiji o naučenom.	Korištenje podataka partnera samo ako su javni ili ako postoji odobrenje i zaštitne mjere.	Unos poslovnih tajni, osobnih podataka, podataka o korisnicima ili internih dokumenata partnera u javni UI alat.
Laboratorijski rad	Priprema protokola, provjera izračuna, pomoć pri vizualizaciji i kodu.	Korištenje UI prijedloga samo nakon provjere nastavnika ili odgovorne osobe, osobito kod sigurnosnih rizika.	Zamjena stvarnog mjerenja, opažanja ili izvođenja vježbe izmišljenim UI rezultatima.
Administracija	Nacrti dopisa, sažeci, prijevodi, organizacija informacija.	Službeni dokumenti samo nakon provjere ovlaštene osobe; evidentirati značajnu uporabu.	Automatizirano donošenje odluka o pravima, obvezama ili statusu pojedinaca bez ljudskog nadzora.
Istraživanje i stručni rad	Pretraživanje literature, obrada podataka, vizualizacije, jezična dorada.	U skladu s pravilima izdavača, financijera, ugovora i etičkog odobrenja.	Navođenje UI kao autora; generiranje nepostojećih izvora; obrada osjetljivih podataka bez osnove.

Prilog 4. Smjernice za nastavnike za definiranje pravila u izvedbenom planu kolegija

Nastavnik u izvedbenom planu kolegija ili uputama za zadatak može koristiti sljedeći model formulacije.

> **Primjer formulacije:** U ovom kolegiju korištenje alata umjetne inteligencije dopušteno je za [navesti svrhe], ograničeno je za [navesti aktivnosti i uvjete], a zabranjeno je za [navesti provjere ili zadatke]. Svaka značajna uporaba UI mora biti navedena u izjavi o korištenju UI i, na zahtjev nastavnika, u dnevniku korištenja UI-a. Student mora moći usmeno obrazložiti sve ključne dijelove predanog rada.

Preporučuje se da nastavnik za svaki veći zadatak navede:

- smije li se UI koristiti i u kojem opsegu;
- koje su aktivnosti zabranjene jer bi narušile ishode učenja;
- treba li priložiti izjavu ili dnevnik korištenja UI-a;
- kako će se vrednovati proces rada, razumijevanje i samostalni doprinos;
- koje su posljedice netransparentne ili neprimjerene uporabe UI;
- koje su alternative dostupne studentima koji nemaju pristup određenom alatu.

Prilog 5. Minimalna procjena primjerenosti UI alata prije uporabe s podacima Veleučilišta

Ovaj obrazac koristi se prije institucionalne uporabe UI alata koji obrađuje podatke Veleučilišta, podatke studenata, zaposlenika, partnera, ispitanika, projektne podatke ili druge nejavne podatke.

Pitanje	**Odgovor / procjena**
Naziv alata i pružatelj	
Svrha uporabe	
Vrsta podataka koji se obrađuju	javni / interni / osobni / povjerljivi / osjetljivi
Koristi li pružatelj unesene podatke za treniranje modela?	da / ne / nije jasno
Gdje se podaci pohranjuju i tko im može pristupiti?	
Postoji li ugovor, DPA, institucionalna licenca ili druga pravna osnova?	
Može li se svrha postići bez osobnih ili povjerljivih podataka?	
Razina rizika	niska / srednja / visoka
Potrebne zaštitne mjere	anonimizacija, pseudonimizacija, lokalna obrada, ograničenje pristupa, zabrana unosa određenih podataka, dodatno odobrenje
Odobrenje odgovorne osobe/službe	